

Formanden: Jeg gør opmærksom på, at det er om ændringsforslaget, forhandlingen drejer sig.

Johs. Christiansen: Jeg ved ikke bedre, end at jeg holder mig til ændringsforslaget, idet dette er bemærkninger, jeg ønsker at gøre i forbindelse med det stillede ændringsforslag.

Jeg skal altså afstå fra at forsøge nogen dyberegående analyse af de virkninger, dette muligt vil kunne medføre for Danmarks fremtidige deltagelse i internationalt humanitært samarbejde. Men er forholdet ikke det, at hvis man nu på trods af vor stærkt aktive holdning i Genève i 1949 indfører disse dødsstrafbestemmelser i dansk lovgivning, kan dette opfattes som et tillidsbrud overfor de nationer, som dengang støttede det danske initiativ? Det ville i alle tilfælde være yderst beklageligt, hvis en vurdering af Danmark i den retning kom til at stå som en mulighed. Jeg hørte med megen interesse justitsministerens udtalelser i fredags angående de overvejelser, sagen har været gjort til genstand for i udenrigsministeriet, men jeg fik ikke andet ud af det end en levende fornemmelse af, at udenrigsministeriet meget nødtig ville tage medansvaret for dødsstraffens genindførelse, netop under hensyn til sin stilling overfor konventionen af 1949. At konventionen kun forpligter en stat, for så vidt denne har ratificeret den, var vi alle klar over i forvejen, men udenrigsministeriet gør ikke desto mindre udtrykkelig opmærksom på, at stk. 2 i artikel 68 er en nyskabelse til yderligere klarlægning af principperne i gældende folkeret. Hvad har vel det så at sige i relation til dødsstraf?

Formanden: Jeg gør det ærede medlem opmærksom på, at det kun er forslaget om at udskyde lovens ikrafttræden, der forhandles her, det er ikke selve forslaget om dødsstraf. Det kommer senere til behandling.

Johs. Christiansen: Jeg gør netop disse bemærkninger for at kunne konkludere i et ønske om, at sagen kan blive udskudt. Jeg mener, at mine bemærkninger har betydning for den stilling, de ærede medlemmer skal tage til et sådant forslag om, at sagen skulle udsættes til yderligere overvejelse.

Jeg skal da slutte med at sige, at så vidt jeg kan se, vil det under disse, som det synes mig, tungtvejende omstændigheder være klogt at gøre dødsstrafloven til genstand for nærmere overvejelse i udvalget, eventuelt også i straffelovskommissionen. Jeg

kan ikke se, det jager så forfærdeligt med at få netop denne lov gennemført nu, og jeg opfordrer derfor på mit partis vegne tinget til at bede udvalget om at se nærmere på denne sag. Det forekommer mig efter det, jeg har anført, at der tiltrænges en nærmere overvejelse af de konsekvenser både på den ene og den anden måde, som indførelsen af dødsstraf nu vil kunne få.

Aksel Larsen: Jeg er ikke fagjurist, så jeg er ikke i stand til fuldtud at kunne vurdere, hvorvidt det af det ærede medlem hr. Helge Madsen stillede ændringsforslag på nogen måde måtte være stridende mod visse paragraffer i visse love eller mod juridisk sædvane eller andet. Jeg kan kun tage stilling til ændringsforslagets realitet, nemlig at loven om dødsstraf i hvert fald skal underkastes folkeafstemning på den ene eller den anden måde.

Ja, der står så samtidig, at derefter skal loven yderligere bekræftes af folketinget. Jeg må gentage, at jeg ikke er helt klar over, hvorvidt dette er, skal vi sige, lovmedholdeligt. Det kan jeg ikke tage stilling til. Jeg er heller ikke af den mening, at det er afgørende, at der er indskudt et sådant ekstra forbehold overfor loven, men jeg vil ikke stille ændringsforslag til ændringsforslaget. Jeg vil tage stilling til det, der for mig er ændringsforslagets realitet, nemlig at loven skal underkastes en folkeafstemning.

Jeg ser meget vel, at der står, at den skal underkastes en folkeafstemning eller afstemning ved et valg. Ja, også om det sidste har jeg naturligvis mine tvivl. Hvis der kommer et valg, og det gør der jo nok før eller senere i hvert fald, bliver der et så uendelig stort kompleks af forskelligartede spørgsmål at tage stilling til, så der er meget ringe chance for, at vælgerne vil sige: denne gang stemmer vi kun ud fra vor opfattelse af dødsstraf eller ikke dødsstraf. Så jeg tror ikke, dette er så heldigt; det vil jeg lade stå for forslagsstillerens regning og risiko.

Jeg og mit parti er tilhængere af, at denne lov i hvert fald ikke træder i kraft, før den er blevet bekræftet ved en folkeafstemning, og jeg vil tilføje, at jeg føler mig temmelig sikker på, at ved en folkeafstemning vil loven om dødsstraf komme i mindretal. At vi ønsker lovens til folkeafstemning, skyldes dels, at vi synes, den er så vidtrækkende, så befolkningen må have lov til at træffe afgørelse, og dels som sagt, at efter vort kendskab til folkeafstemning vil loven om dødsstraf have ret ringe chancer, hvis befolkningen får lov til at afgøre dens skæbne.